

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ҚАРОРИ

2030 ЙИЛГАЧА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИННИГ “ЯШИЛ” ИҚТИСОДИЁТГА ЎТИШИГА ҚАРАТИЛГАН ИСЛОҲОТЛАР САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРИШ БҮЙИЧА ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

Бошлиниши 1-бетсда

б) Саноат тармоқларида “яшил” иқтисодиёта ўтиш ва энергия тежамкорлигини таъминлаш бўйича концепция (кейинги ўринларда — Концепция) 2-иловага мувофиқ;

в) 2030 йилгача Ўзбекистон Республикасида “яшил” иқтисодиёта ўтиш ва “яшил” ўсишни таъминлаш бўйича ҳаракатлар режаси (кейинги ўринларда — Ҳаракатлар режаси) 3-иловага мувофиқ;

г) 25 та корхона ва ташкилотда ишлаб чиқарилган маҳсулотнинг энергия сигарни кўрсаткичини 2026 йилга келиб 2022 йилга нисбатан 20 фоизга камайтиришга қаратилган 2022–2026 йилларда иқтисодиёт тармоқларида ёқилиғи-энергетика ресурсларини тежашнинг мақсадли параметрлари (кейинги ўринларда — Мақсадли параметрлар) 4-иловага мувофиқ тасдиқлансан.

2. Энергетика вазирлиги Иқтисодий тараққиёт ва камбағаллники қисқартириш вазирлиги хамда Молия вазирлиги билан биргаликда уч ой муддатда Мақсадли параметрларга еришишга қаратилган 2022–2026 йилларда иқтисодиёт тармоқларида ёқилиғи-энергетика ресурсларини тежашнинг мақсадли параметрлари (кейинги ўринларда — Мақсадли параметрлар) 4-иловага мувофиқ тасдиқлансан.

3. Кўйидагилар:

Иқтисодий тараққиёт ва камбағаллники қисқартириш вазирлиги — “яшил” иқтисодиётини ишлари суриш ва “яшил” ўсиш таъмйиларини жорӣ этиш, иқтисодиёт тармоқларида иссиқхона газлари ташланмаларини қисқартиришга доир фаолиятини мувофиқлаштириш бўйича ваколатли орган;

Энергетика вазирлиги — “яшил” энергетикани ривожлантириш, хусусан, кайта тикланувчи энергия маңбалари ва водород энергетикасини кенж жорӣ қилиш, шунингдек, энергия самарадорлигини ошириш ва ишлаб чиқарилган маҳсулотларнинг энергия сигарини камайтириш бўйича ваколатли орган этиб белгилансин.

4. Белгилансанки:

а) 2023 йил 1 июндан бошлаб маҳсулотларни ишлаб чиқариша экология ва атроф-муҳитга таъсирини чеклаш бўйича кўйилётган талаблар асосида “яшил сертификатлар” тизими жорӣ этилади;

б) кўйидагиларни назарда тутувчи 2022–2026 йилларда иссиқхона газларининг ҷиҳозлишини давлат томонидан хисобга олиш ва уларнинг давлат кадастрини юритиш;

услуборд бирликларнинг реестрини шакллантиришини юритиш;

иқтисодиёт тармоқлари кесимида иссиқхона газлари ҷиҳозлишини қисқартиришнинг мақсадли курслаткичларини белgilash;

иссиқхона газларининг ҷиҳозлишини қисқартириш бўйича фаолиятини давлат томонидан кўллаб-куватлаш;

в) 2024 йил 1 январдан бошлаб барча иссиқхона газларини қамраб олувчи Иқлим ўзгариши соҳасида мониторинг, хисобот бериш ва текширишнинг замонавий тизими (MRV)

ўйла кўйилади;

г) иқтисодиёт тармоқларида амалга оширилдиган инвестицияни лойиҳаларини режалаштириш ва амалга оширилдиган олдинги босқичларда уларнинг иссиқхона гази ҳажмини қисқартириш имкониятини баҳоланиб, лойиҳалар на-

тижасида қисқартирилган иссиқхона гази ҳажми

сертификатлаштирилади ва ташки ғозорларга йўналтирилади;

д) 2024 йил 1 январдан бошлаб янги куриладиган, куввати 1 МВтдан юкори бўлган кўш ва шамол электр стансияларини куриш бўйича инвестиция лойиҳалари доирасида ушбу стансияларнинг ўрнатилган кувватига нисбатан 25 фоиздан кам бўлмаган кувватга эга электр энергиясини сақлаш тизими мажбурий тартибида жорӣ этилади;

е) тармок ва ҳудудий ривожланни стратегияларини ишлаб чиқиш дарорасида тармоқлар ва ҳудудларнинг иклиз ўзгаришига нисбатан сезувчанлиги хусусиятларидан келиб чиқиб, аҳоли ва иқтисодиёт тармоқларига иклиз ўзгариши таъсирини камайтириш хамда унга мослашиш чора-тадбирлари ва инвестицияя лойиҳалари қамраб олинади;

ж) Иқтисодий тараққиёт ва камбағаллники қисқартириш вазирлиги;

Париж битимининг (Париж, 2015 йил 12 дебр) 6-моддасига мувофиқ, Барқарор ривожланниши кўллаб-куватлаш механизми бўйича чора-тадбирларнинг амалга оширилиши мувофиқлаштириш бўйича ваколатли орган (миллий орган) хисобланади;

халқаро ва республика даражасида иссиқхона гази саводсими (Emission Trade System — ETS, Joint Credit Mechanism — JCM ва бошқалар) тартиба солиш ва амалга ошириши мувофиқлаштириш бўйича ваколатли орган (миллий орган) хисобланади;

халқаро ва республика даражасида иссиқхона гази саводсими (Emission Trade System — ETS, Joint Credit Mechanism — JCM ва бошқалар) тартиба солиш ва амалга ошириши мувофиқлаштириш бўйича ваколатли орган (миллий орган) хисобланади;

3) барқарор “яшил” иқтисодий ўсиш, “яшил” иқтисодиёта ўтишга доир, хусусан, иссиқхона гази ташланмаларни миқдорига таъсир килувчи лойиҳалар ва чора-тадбирларни кўзда тутувчи норматив-хукукий ҳужжатлар ва дастурлар лойиҳалари Иқтисодий тараққиёт ва камбағаллники қисқартириш вазирлиги билан мажбурий тартибида келишилади.

5. Ўзбекистон Республикасида “яшил” иқтисодиёта ўтиш чораларини мувофиқлаштириш бўйича идоралараро кенгаш Стратегия, Дастур ва Ҳаракатлар режасининг амалга оширилишини таъминлаш бўйича вазирлик виораларнинг 2022–2026 йилларда иқтисодиёт тармоқларидан таъсирини ошириш бўйича ваколатли орган (миллий орган) хисобланади;

5. Ўзбекистон Республикасида “яшил” иқтисодиёта ўтиш чораларини мувофиқлаштириш бўйича идоралараро кенгаш Стратегия, Дастур ва Ҳаракатлар режасида белгиланган бажарилшини доимий баҳолаб бориши, техни молиявий кўмак жалб этиш, истиқболли лойиҳаларни молиялаштириши манбаларни шакллантиришига кўмаклашади;

Донорларнинг мувофиқлаштириш гурухи

Дастур ва Ҳаракатлар режасида белгиланган чора-тадбирларнинг бажарилшини доимий баҳолаб бориши, техни молиявий кўмак жалб этиш, истиқболли лойиҳаларни молиялаштириши манбаларни шакллантиришига кўмаклашади;

Иқтисодий тараққиёт ва камбағаллники қисқартириш вазирлиги

Идоралараро кенгашнинг ишчи органи хисобланади, шунингдек, ушбу соҳадаги лойиҳаларни амалга ошириш бўйича масъул вазирлик виораларнинг 2022–2026 йилларда иқтисодиёт тармоқларидан таъсирини ошириш бўйича ваколатли орган (миллий орган) хисобланади;

Иқтисодий тараққиёт ва камбағаллники қисқартириш вазирлиги

Идоралараро кенгашнинг ишчи органи хисобланади, шунингдек, ушбу соҳадаги лойиҳаларни амалга ошириш бўйича ваколатли орган (миллий орган) хисобланади;

Иқтисодий тараққиёт ва камбағаллники қисқартириш вазирлиги

Идоралараро кенгашнинг ишчи органи хисобланади, шунингдек, ушбу соҳадаги лойиҳаларни амалга ошириш бўйича ваколатли орган (миллий орган) хисобланади;

Иқтисодий тараққиёт ва камбағаллники қисқартириш вазирлиги

Идоралараро кенгашнинг ишчи органи хисобланади, шунингдек, ушбу соҳадаги лойиҳаларни амалга ошириш бўйича ваколатли орган (миллий орган) хисобланади;

Иқтисодий тараққиёт ва камбағаллники қисқартириш вазирлиги

Идоралараро кенгашнинг ишчи органи хисобланади, шунингдек, ушбу соҳадаги лойиҳаларни амалга ошириш бўйича ваколатли орган (миллий орган) хисобланади;

Иқтисодий тараққиёт ва камбағаллники қисқартириш вазирлиги

Идоралараро кенгашнинг ишчи органи хисобланади, шунингдек, ушбу соҳадаги лойиҳаларни амалга ошириш бўйича ваколатли орган (миллий орган) хисобланади;

Иқтисодий тараққиёт ва камбағаллники қисқартириш вазирлиги

Идоралараро кенгашнинг ишчи органи хисобланади, шунингдек, ушбу соҳадаги лойиҳаларни амалга ошириш бўйича ваколатли орган (миллий орган) хисобланади;

Иқтисодий тараққиёт ва камбағаллники қисқартириш вазирлиги

Идоралараро кенгашнинг ишчи органи хисобланади, шунингдек, ушбу соҳадаги лойиҳаларни амалга ошириш бўйича ваколатли орган (миллий орган) хисобланади;

Иқтисодий тараққиёт ва камбағаллники қисқартириш вазирлиги

Идоралараро кенгашнинг ишчи органи хисобланади, шунингдек, ушбу соҳадаги лойиҳаларни амалга ошириш бўйича ваколатли орган (миллий орган) хисобланади;

Иқтисодий тараққиёт ва камбағаллники қисқартириш вазирлиги

Идоралараро кенгашнинг ишчи органи хисобланади, шунингдек, ушбу соҳадаги лойиҳаларни амалга ошириш бўйича ваколатли орган (миллий орган) хисобланади;

Иқтисодий тараққиёт ва камбағаллники қисқартириш вазирлиги

Идоралараро кенгашнинг ишчи органи хисобланади, шунингдек, ушбу соҳадаги лойиҳаларни амалга ошириш бўйича ваколатли орган (миллий орган) хисобланади;

Иқтисодий тараққиёт ва камбағаллники қисқартириш вазирлиги

Идоралараро кенгашнинг ишчи органи хисобланади, шунингдек, ушбу соҳадаги лойиҳаларни амалга ошириш бўйича ваколатли орган (миллий орган) хисобланади;

Иқтисодий тараққиёт ва камбағаллники қисқартириш вазирлиги

Идоралараро кенгашнинг ишчи органи хисобланади, шунингдек, ушбу соҳадаги лойиҳаларни амалга ошириш бўйича ваколатли орган (миллий орган) хисобланади;

Иқтисодий тараққиёт ва камбағаллники қисқартириш вазирлиги

Идоралараро кенгашнинг ишчи органи хисобланади, шунингдек, ушбу соҳадаги лойиҳаларни амалга ошириш бўйича ваколатли орган (миллий орган) хисобланади;

Иқтисодий тараққиёт ва камбағаллники қисқартириш вазирлиги

Идоралараро кенгашнинг ишчи органи хисобланади, шунингдек, ушбу соҳадаги лойиҳаларни амалга ошириш бўйича ваколатли орган (миллий орган) хисобланади;

Иқтисодий тараққиёт ва камбағаллники қисқартириш вазирлиги

Идоралараро кенгашнинг ишчи органи хисобланади, шунингдек, ушбу соҳадаги лойиҳаларни амалга ошириш бўйича ваколатли орган (миллий орган) хисобланади;

Иқтисодий тараққиёт ва камбағаллники қисқартириш вазирлиги

Идоралараро кенгашнинг ишчи органи хисобланади, шунингдек, ушбу соҳадаги лойиҳаларни амалга ошириш бўйича ваколатли орган (миллий орган) хисобланади;

Иқтисодий тараққиёт ва камбағаллники қисқартириш вазирлиги

Идоралараро кенгашнинг ишчи органи хисобланади, шунингдек, ушбу соҳадаги лойиҳаларни амалга ошириш бўйича ваколатли орган (миллий орган) хисобланади;

Иқтисодий тараққиёт ва камбағаллники қисқартириш вазирлиги

Идоралараро кенгашнинг ишчи органи хисобланади, шун

НУҚТАИ НАЗАР

ИККИ ҚАРДОШ ҲАЛҚ, ҚУШНИ ДАВЛАТЛАР ЎРТАСИДАГИ МУНОСАБАТЛАРДА ЯНГИ ДАВР

**Акрам ХАЙТОВ,
Олий Мажлис
Қонунчиллик палатаси
Спикери ўринбосари**

Бошланиши 1-бетда

ларни очиқ ва конструктив муҳокама килиб, аниқ ечимларга келиши.

Шу йил 30 ноябрь куни Президентимиз имзолаган Ўзбекистон Республикаси билан Қирғиз Республикаси ўртасидаги давлат чегарасининг алоҳида участкалари тўғрисидаги шартнома ҳамда Андикон (Кампиробод) сув омборининг сув ресурсларини биргалида бошқариш тўғрисидаги битимни ратификацияни килишга оид қонунлар иккى мамлакат ўртасидаги алоқаларни бутунлай янги босқичга олиб чиқиши шубҳасиз.

Мазкур ҳалқаро шартномалар Ўзбекистон ташки ишлар вазирини бошчилигидаги делегациянинг 2022 йил 3 ноябрда Бишкек шаҳрига ташрифи чоғига имзоланган. Бу ҳақдаги қонунлар Қонунчилик палатаси томонидан 2022 йил 14 ноябрда қабул килинган ва Сенат томонидан 2022 йил 18 ноябрда мəъқулланган. Уларни ратификацияни килиш бўйича Қирғизистон қонунларини Қирғиз Республикаси Президенти 2022 йил 29 ноябряда имзолади.

Шу ўринда савол туғилиши табиий. Хўш, ушбу қонуннинг ҳаётта татбиқ этилиши орқали қандай натижаларга эришилади?

**МАМЛАКАТИМИЗНИНГ УЗОҚ МУДДАТЛИ ВА
БАРҶАРОР РИВОЖЛАНИШИ БУТУН МАРКАЗИЙ
ОСИЁ БАРҶАРОРЛИГИ ВА ФАРОВОЛНИГИ
БИЛАН УЗВИЙ БОҒЛИҚДИР. ШУ БОИС,
ЎЗБЕКИСТОН КЕЙИНГИ ЙИЛЛАРДА ЯХШИ
ҚЎШНИЧИЛИК ВА МИНТАҚАВИЙ ШЕРИКЛИК
СИЁСАТИГА МАҚСАДЛИ ЭЪТИБОР ҚАРАТДИ. БУ
КУТИЛГАН НАТИЖАЛАРНИ БЕРМОҚДА.**

Биринчидан, собиқ иттифоқдан бизга мерос бўлиб қолган ер ажратиш борасидаги мажбуриятлар тўлиқ бажарилади.

Иккинчидан, Ўзбекистоннинг Кампиробод чап қирғоз каналини қуриб бериш мажбуриятларини масаласи Қирғизистон томонидан қайта кўтарилимайди.

Учинчидан, республикамиз, хусусан, водий вилоятларининг ахоли томоркалари ва фермер хўжаликлари, айниска, вегитация даврида Андикон сув омборидан баркарор сув таъминотига эга бўлади.

Андикон сув омборининг суви нафакат водий вилоятлари ерларини, балки Қорадар орқали Сирдарёга кўшилиб, Тожикистон орқали Сирдарё ва Жиззах вилоятлари ерларини ҳам суроиди.

Энг мухими, мазкур келишувнинг алоқаларни даражага кўтарилиларни яққол намоён қилди. Қардош мамлакатлар ўзаро манбаётларни, яхши қўшничилик ва дўстона муносабатларни иногатча оғлан ҳолда ва Президентларнинг қатъий сиёсий иродаси туфайли барча мавжуд муаммоли ва қийин масалаларни оширилаётган ишларни яратади.

Ташриф руҳи кўп киррали ўзбек-қирғиз муносабатларни мисли кўрилмаган даражага кўтарилиларни яққол намоён қилди. Қардош мамлакатлар ўзаро манбаётларни, яхши қўшничилик ва дўстона муносабатларни иногатча оғлан ҳолда ва Президентларнинг қатъий сиёсий иродаси туфайли барча мавжуд муаммоли ва қийин масалаларни оширилаётган ишларни яратади.

Энг мухими, мазкур келишувнинг алоқаларни даражага кўтарилиларни яққол намоён қилди. Қардош мамлакатлар ўзаро манбаётларни, яхши қўшничилик ва дўстона муносабатларни иногатча оғлан ҳолда ва Президентларнинг қатъий сиёсий иродаси туфайли барча мавжуд муаммоли ва қийин масалаларни оширилаётган ишларни яратади.

2017 йилдан бўён Тожикистон билан 193 километр чегарани делимитацияни килиш бўйича шартномалар имзоланган. Қозогистон билан 2 минг 356 километр давлат чегараси демаркацияни килиш тўғрисидаги давлатлараро шартномаларни имзоланиши буди.

Буғунги кунда Үзбекистон Қозогистон, Туркманистон ва Тожикистон билан ҳам давлат чегара чизиклари келишиб олган эътиборли. Бу сиёсий ишонч ва иктиносидаги фойда кептирадиган Чегараларни делимитацияни килиш тўғрисидаги давлатлараро шартномаларни имзоланиши буди.

Савдо, аграрсоат комплекси, қайта ишлаш, төғ-кон ва металлургия саноати, транспорт, энергетика, тўқимачилик, ўй-хўй курилиши, сайдёнлук соҳаларидаги лойиҳаларни алоқаларни ошириш учун устав капитали 500 миллион доллар бўлган Үзбекистон — Қирғизистон тараққиёт жамғараси ташкил этилди.

Аҳамиятлиси, чегара масалаларини ҳал килиши бўйича бошланган жараён самарасида иккى мамлакат ишбормондор доира вакиллари учун шароитларни янада яхшиланади.

2017 йилдан бўён Тожикистон билан 193 километр чегарани делимитацияни килиш бўйича шартномалар имзоланган. Қозогистон билан 2 минг 356 километр давлат чегараси демаркацияни килиш тўғрисидаги давлатлараро шартномаларни имзоланиши буди.

Буғунги кунда Үзбекистон Қозогистон, Туркманистон ва Тожикистон билан ҳам давлат чегара чизиклари келишиб олган эътиборли. Бу сиёсий ишонч ва иктиносидаги фойда кептирадиган Чегараларни делимитацияни килиш тўғрисидаги давлатлараро шартномаларни имзоланиши буди.

Савдо, аграрсоат комплекси, қайта ишлаш, төғ-кон ва металлургия саноати, транспорт, энергетика, тўқимачилик, ўй-хўй курилиши, сайдёнлук соҳаларидаги лойиҳаларни алоқаларни ошириш учун устав капитали 500 миллион доллар бўлган Үзбекистон — Қирғизистон тараққиёт жамғараси ташкил этилди.

Президент Садир Жапаровнинг 2021 йил март ойида Үзбекистонга ташрифи чоғига 550 миллион долларга тенг қарийб 60 лойиҳанини яхшиланади.

Буғунги кунда Үзбекистон Қозогистон, Туркманистон ва Тожикистон билан ҳам давлат чегара чизиклари келишиб олган эътиборли. Бу сиёсий ишонч ва иктиносидаги фойда кептирадиган Чегараларни делимитацияни килиш тўғрисидаги давлатлараро шартномаларни имзоланиши буди.

Савдо, аграрсоат комплекси, қайта ишлаш, төғ-кон ва металлургия саноати, транспорт, энергетика, тўқимачилик, ўй-хўй курилиши, сайдёнлук соҳаларидаги лойиҳаларни алоқаларни ошириш учун устав капитали 500 миллион доллар бўлган Үзбекистон — Қирғизистон тараққиёт жамғараси ташкил этилди.

Президент Садир Жапаровнинг 2021 йил март ойида Үзбекистонга ташрифи чоғига 550 миллион долларга тенг қарийб 60 лойиҳанини яхшиланади.

Буғунги кунда Үзбекистон Қозогистон, Туркманистон ва Тожикистон билан ҳам давлат чегара чизиклари келишиб олган эътиборли. Бу сиёсий ишонч ва иктиносидаги фойда кептирадиган Чегараларни делимитацияни килиш тўғрисидаги давлатлараро шартномаларни имзоланиши буди.

Савдо, аграрсоат комплекси, қайта ишлаш, төғ-кон ва металлургия саноати, транспорт, энергетика, тўқимачилик, ўй-хўй курилиши, сайдёнлук соҳаларидаги лойиҳаларни алоқаларни ошириш учун устав капитали 500 миллион доллар бўлган Үзбекистон — Қирғизистон тараққиёт жамғараси ташкил этилди.

Буғунги кунда Үзбекистон Қозогистон, Туркманистон ва Тожикистон билан ҳам давлат чегара чизиклари келишиб олган эътиборли. Бу сиёсий ишонч ва иктиносидаги фойда кептирадиган Чегараларни делимитацияни килиш тўғрисидаги давлатлараро шартномаларни имзоланиши буди.

Савдо, аграрсоат комплекси, қайта ишлаш, төғ-кон ва металлургия саноати, транспорт, энергетика, тўқимачилик, ўй-хўй курилиши, сайдёнлук соҳаларидаги лойиҳаларни алоқаларни ошириш учун устав капитали 500 миллион доллар бўлган Үзбекистон — Қирғизистон тараққиёт жамғараси ташкил этилди.

Савдо, аграрсоат комплекси, қайта ишлаш, төғ-кон ва металлургия саноати, транспорт, энергетика, тўқимачилик, ўй-хўй курилиши, сайдёнлук соҳаларидаги лойиҳаларни алоқаларни ошириш учун устав капитали 500 миллион доллар бўлган Үзбекистон — Қирғизистон тараққиёт жамғараси ташкил этилди.

Савдо, аграрсоат комплекси, қайта ишлаш, төғ-кон ва металлургия саноати, транспорт, энергетика, тўқимачилик, ўй-хўй курилиши, сайдёнлук соҳаларидаги лойиҳаларни алоқаларни ошириш учун устав капитали 500 миллион доллар бўлган Үзбекистон — Қирғизистон тараққиёт жамғараси ташкил этилди.

Савдо, аграрсоат комплекси, қайта ишлаш, төғ-кон ва металлургия саноати, транспорт, энергетика, тўқимачилик, ўй-хўй курилиши, сайдёнлук соҳаларидаги лойиҳаларни алоқаларни ошириш учун устав капитали 500 миллион доллар бўлган Үзбекистон — Қирғизистон тараққиёт жамғараси ташкил этилди.

Савдо, аграрсоат комплекси, қайта ишлаш, төғ-кон ва металлургия саноати, транспорт, энергетика, тўқимачилик, ўй-хўй курилиши, сайдёнлук соҳаларидаги лойиҳаларни алоқаларни ошириш учун устав капитали 500 миллион доллар бўлган Үзбекистон — Қирғизистон тараққиёт жамғараси ташкил этилди.

Савдо, аграрсоат комплекси, қайта ишлаш, төғ-кон ва металлургия саноати, транспорт, энергетика, тўқимачилик, ўй-хўй курилиши, сайдёнлук соҳаларидаги лойиҳаларни алоқаларни ошириш учун устав капитали 500 миллион доллар бўлган Үзбекистон — Қирғизистон тараққиёт жамғараси ташкил этилди.

Савдо, аграрсоат комплекси, қайта ишлаш, төғ-кон ва металлургия саноати, транспорт, энергетика, тўқимачилик, ўй-хўй курилиши, сайдёнлук соҳаларидаги лойиҳаларни алоқаларни ошириш учун устав капитали 500 миллион доллар бўлган Үзбекистон — Қирғизистон тараққиёт жамғараси ташкил этилди.

Савдо, аграрсоат комплекси, қайта ишлаш, төғ-кон ва металлургия саноати, транспорт, энергетика, тўқимачилик, ўй-хўй курилиши, сайдёнлук соҳаларидаги лойиҳаларни алоқаларни ошириш учун устав капитали 500 миллион доллар бўлган Үзбекистон — Қирғизистон тараққиёт жамғараси ташкил этилди.

Савдо, аграрсоат комплекси, қайта ишлаш, төғ-кон ва металлургия саноати, транспорт, энергетика, тўқимачилик, ўй-хўй курилиши, сайдёнлук соҳаларидаги лойиҳаларни алоқаларни ошириш учун устав капитали 500 миллион доллар бўлган Үзбекистон — Қирғизистон тараққиёт жамғараси ташкил этилди.

Савдо, аграрсоат комплекси, қайта ишлаш, төғ-кон ва металлургия саноати, транспорт, энергетика, тўқимачилик, ўй-хўй курилиши, сайдёнлук соҳаларидаги лойиҳаларни алоқаларни ошириш учун устав капитали 500 миллион доллар бўлган Үзбекистон — Қирғизистон тараққиёт жамғараси ташкил этилди.

Савдо, аграрсоат комплекси, қайта ишлаш, төғ-кон ва металлургия саноати, транспорт, энергетика, тўқимачилик, ўй-хўй курилиши, сайдёнлук соҳаларидаги лойиҳаларни алоқаларни ошириш учун устав капитали 500 миллион доллар бўлган Үзбекистон — Қирғизистон тараққиёт жамғараси ташкил этилди.

Савдо, аграрсоат комплекси, қайта ишлаш, төғ-кон ва металлургия саноати, транспорт, энергетика, тўқимачилик, ўй-хўй курилиши, сайдёнлук соҳаларидаги лойиҳаларни алоқаларни ошириш учун устав капитали 500 миллион доллар бўлган Үзбекистон — Қирғизистон тараққиёт жамғараси ташкил этилди.

Савдо, аграрсоат комплекси, қайта ишлаш, төғ-кон ва металлургия саноати, транспорт, энергетика, тўқимачилик, ўй-хўй курилиши, сайдёнлук соҳаларидаги лойиҳаларни алоқаларни ошириш учун устав капитали 500 миллион доллар бўлган Үзбекистон — Қирғизистон тараққиёт жамғараси ташкил этилди.

Савдо, аграрсоат комплекси, қайта ишлаш, төғ-кон ва металлургия саноати, транспорт, энергетика, тўқимачилик, ўй-хўй курилиши, сайдёнлук соҳаларидаги лойиҳаларни алоқаларни ошириш учун устав капитали 500 миллион доллар бўлган Үзбекистон — Қирғизистон тараққиёт жамғараси ташкил этилди.

Савдо, аграрсоат комплекси, қайта ишлаш, төғ-кон ва металлургия саноати, транспорт, энергетика, тўқимачилик, ўй-хўй курилиши, сайдёнлук соҳаларидаги лойиҳаларни алоқаларни ошириш учун устав капитали 500 миллион доллар бўлган Үзбекистон — Қирғизистон тараққиёт жамғараси ташкил этилди.

Савдо, аграрсоат комплекси, қайта ишлаш, төғ-кон ва металлургия саноати, транспорт, энергетика, тўқимачилик, ўй-хўй курилиши, сайдёнлук соҳаларидаги лойиҳ

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН МИНБАРИ

**Мирзаусуф РУСТАМБОЕВ,
юридик фанлар доктори,
профессор**

Бугунги кунда мамлакатимизда судьяларнинг чинакам мустақиллигини таъминлаш, малакали кадрларни таъланаш, судьялик касбига тайёрлаш ва тайинлаш тизимини такомиллаштириш, шунингдек, фуқароларнинг одил судовга бўлган ишончини ошириш бўйича изчил ишлар олиб борилмоқда. Шу билан бирга, сударнинг хакий мустақиллигини таъминлаш учун яна нималар килиш зарур, деган савол кун тартибida турибди. Айнан суд тизими самараордиги даражаси мамлакатдаги конун устуворлиги, эркин инвестициявий муҳит ва албатта, халқаро майдондаги нуғузнинг энг муҳим кўрсатиди.

БМТ Бош Ассамблеясининг 1985 йил 29 ноябрдаги резолюцияси билан тасдиқланган "Суд органлари мустақиллигининг асосий принциплари"да суд мустақиллиги давлат томонидан кафолатланиши ҳамда мамлакат Конституцияси ва қонунларидан мустаҳкамланиши зарурлиги кайд этилган. Ўзбекистонда судьялар мустақиллиги, улар факат конунга бўйсунни конститутивий даражада мустаҳкамланганни ва янгиланётган Конституциямизда судьялар дахлислиги, хусусан, судья ва унинг оила аъзолари хавфсизлиги давлат томонидан таъминланishi каби норма кўшилаётгани ҳамда бу халқаро-хуқуқий стандартнинг мамлакатимиз қонунчилигидаги тўла акс этганини кўрсатади.

Суд мустақиллиги дегандан нима тушунилади?

Суд мустақиллиги — сударнинг қонунчилик ва ижро ҳокимиятидан сиёсий, хуқукий, моддий ва ташкилий жihatдан мустакил фаoliyati юриши, судьялар хамкамияти томонидан шакллантириладиган мустакил судьялар корпосига эга булиш, ўзини ўзи бошкариш ва назорат килиш демак. Удевлат номидан одил судловни факат конунга бўйсунган холда амалга ошириш, умуммажбурий характеристга эта суд карорларни қабул килиш ва уларнинг бошча идоралар томонидан кайта кўриб чиқиласиги бўйича кафолатларга эга бўлишини англатади. Шунингдек, суд фаoliyati xар қандай кўринишдаги ташки вакфа иктиралишдан химоя ўрнатилгани билан кафолатланади.

Суд идорасига иши тушган ҳар бир инсон ушбу даргоҳда конун ва адолат устувор эканига ишониб келади. Лекин бугунги кунда мамлакатимизда судар мустақиллиги фуқароларни ба инвесторлар хуқуқларининг судда ишончилини мустоҳкамланиши учун етарли даражада берилши зарур.

Шу нуткаи назардан суд фаoliyati тартибига солувчи қонунчилик замон талаблари ва халқаро стандартларга янада мувофиқлаштирилиши зарур.

Судар мустақиллигини таъминлашда замонавий ёндашувлар жуда муҳим. Бу борада кўйидаги йўналишлар эттиборга молик.

Биринчи йўналиш — институционал ислоҳотлар

Суд ҳокимияти мустақиллигига салбий тасъир этувчи жiddiy омиллардан бир бу — худудларда суд органлари ўз фаoliyati юзасидан халқ депутатлари маҳаллий кенгашларiga аҳбор бериш амалиёти.

Бу амалиёти чек кўйиш зарур. Чунки Конституциянинг 106-моддасига биноан, Ўзбекистон Республикасида суд ҳокимияти конун чиқарувчи ва ижро этувчи ҳокимиятлардан, сиёсий партиялардан, бошча жамоат бирлашмаларидан мустакил холда иш юритади. Шу боис, сударнинг ўз фаoliyati юзасидан халқ депутатлари кенгашларiga аҳбор бериш амалиёти конституциявий коидага зиддир.

Судьялар зиммасига ижро ҳоки-

СУДГА МУРОЖААТ ҚИЛИШ —

ҳар қандай низонинг энг мақбул ва самарали йўли бўлиши керак

Президентимиз Шавкат Мирзиёев мустақиллигимизнинг ўттиз бир йиллигига багишланган тантанали маросимдаги нутқида: "Суд тизими мустақил бўлmas экан, жамиятимизда ривожланиш бўлмайди. Суд идорасига иши тушган ҳар бир шахс ушбу даргоҳda конун ва адолат устувор эканига ишонч ҳосил қилиши лозим. Янги Ўзбекистонда ҳар қандай баҳсли масалага адолат ечим факат одил суд томонидан топилиши керак. Судьялар ишига ҳар қандай аралашув кескин жазоланади, уларнинг хавотирасиз ишлаши учун барча зарур шароитлар яратилади. Қанчалик қийин бўлмасин, суд тизимида испоҳотларимизни албатта давом эттирамиз", деди. Давлатимиз раҳбарини бу сўзлари мени шу юрга фарзанди, умрими таълим — юридик кадрларни тайёрлаш соҳасига бағишилаган олим сифатида чукур мuloҳаза қилишга undadi.

Мияти томонидан ташкил қилинадиган маҳаллий пойхаларни (худудни ободонлаштириш, биноларни таъмирлаш ва ҳ.к.) молиялаштириша иштирок этиш, суд биноларни ўз хисобидан таъмирлаш ва жихозлаш, турли йигилишларда қатнашишга жалб килиш каби вазифалар юкланаётгани ҳам сир эмас.

Суд ҳокимияти ва судьялар мавкеини ошириш мақсадида судьяга ҳар қандай тадбир ёки ҳаражатларни молиялаштириш вазифасини юклаганлик, судьялик фаoliyati таалуқли бўлмаган турли тадбирларга жалб қилгани ва бундай тадбирларда иштирок этишдан бош тортган учун тайик ўтказганик, одил судловни амалга ошириш учун зарур бўлган аҳборот, ҳуқуқатлар ва уларнинг нусхаларини беришдан бўйин товлаганик учун мансабдор шахсларга маъмурий жавобгарники белгилаш масаласини ошириш зарур.

Шунингдек, сударнинг чинакам мустақиллигини таъминлаш мақсадида Суд ҳокимияти органларини ривожлантириш жамғармасини батом тутгатиш, судлар ва судьялар фаoliyati таъмирлаштириши тўлиқ давлат бюджети хисобидан амалга ошириш тартибини жорий килиш зарур.

Иккинчи йўналиш — ташкилий ислоҳотлар

Одил судловни сифатига бевосита тасъир қилувчи жiddiy омиллардан бир — бу судьялар корпуси таъкилий муммоси. Бунинг иккичи жihatни мавжуд: биринчиси, судьялик лавозимларининг тўлиқ бутланимагани бўйса, иккинчиси, судья шаттларининг таъкилий бўйли, бу ҳолат тўғридан-тўғри судьяларнинг катта ҳажмади иш юкламасига олиб келмоқда. Сир эмаскин, фуқароларнинг суд тизими фаoliyati оид асосий ётиризи айнан одил судловни сифат даражаси ва самараори етариш эмаслиги билан боғлиқ. Бу вазият эса ўз ўрнида, судьяларнинг юкламаси бирумчна катта экани оқибатида юзага келган.

Бугунги кунда давлатимизда ижтимоий-иктисодий муносабатлар турлари ва кўлами кескин ошгани боис, фуқаролик, иктисодий ва маъмурий суд низолари, янги турдаги жиноятларни ошиши, умуман олганда, фуқароларимизнинг хуқукий маданияти ортиши натижасида судларга мурожаатлар кўпайши шароитда судьялик корпушининг таъкилий сифатига эга бўлишини англатади. Шунингдек, суд фаoliyati xар қандай кўринишдаги ташки вакфа иктиралишдан химоя ўрнатилгани билан кафолатланади.

Судьялик касбига талабалик давридан бошлаб ихтисоластириб тайёрлаш тизимини жорий этиш. Бугунги кунда судъя кадрларни тайёрлаш тизимида олий таълим доирасида судьяликка ихтисоластириш боқсичи кўзда тутилмаган. Бу касбига хуқуқношасири талабалик давридан бошлаб қизиқтириш, маҳсус равишда тайёрлаш тизимида оширишда ташки тасъирларни сифатига бўлиши керак. Шу билан бирга, ҳозирда судьяларга тайинлашда замонавий ёндашувлар жуда муҳим. Бу борада кўйидаги йўналишлар эттиборга молик.

Судьялик касбига талабалик давридан бошлаб ихтисоластириб тайёрлаш тизимини жорий этиш. Бугунги кунда судъя кадрларни тайёрлаш тизимида олий таълим доирасида судьяликка ихтисоластириш боқсичи кўзда тутилмаган. Бу касбига хуқуқношасири талабалик давридан бошлаб қизиқтириш, маҳсус равишда тайёрлаш тизимида оширишда ташки тасъирларни сифатига бўлиши керак. Шу билан бирга, ҳозирда судьяларга тайинлашда замонавий ёндашувлар жуда муҳим. Бу борада кўйидаги йўналишлар эттиборга молик.

Судьялик касбига талабалик давридан бошлаб ихтисоластириб тайёрлаш тизимида олий таълим доирасида судьяликка ихтисоластириш боқсичи кўзда тутилмаган. Бу касбига хуқуқношасири талабалик давридан бошлаб қизиқтириш, маҳсус равишда тайёрлаш тизимида оширишда ташки тасъирларни сифатига бўлиши керак. Шу билан бирга, ҳозирда судьяларга тайинлашда замонавий ёндашувлар жуда муҳим. Бу борада кўйидаги йўналишлар эттиборга молик.

Судьялик касбига талабалик давридан бошлаб ихтисоластириб тайёрлаш тизимида олий таълим доирасида судьяликка ихтисоластириш боқсичи кўзда тутилмаган. Бу касбига хуқуқношасири талабалик давридан бошлаб қизиқтириш, маҳсус равишда тайёрлаш тизимида оширишда ташки тасъирларни сифатига бўлиши керак. Шу билан бирга, ҳозирда судьяларга тайинлашда замонавий ёндашувлар жуда муҳим. Бу борада кўйидаги йўналишлар эттиборга молик.

Судьялик касбига талабалик давридан бошлаб ихтисоластириб тайёрлаш тизимида олий таълим доирасида судьяликка ихтисоластириш боқсичи кўзда тутилмаган. Бу касбига хуқуқношасири талабалик давридан бошлаб қизиқтириш, маҳсус равишда тайёрлаш тизимида оширишда ташки тасъирларни сифатига бўлиши керак. Шу билан бирга, ҳозирда судьяларга тайинлашда замонавий ёндашувлар жуда муҳим. Бу борада кўйидаги йўналишлар эттиборга молик.

Судьялик касбига талабалик давридан бошлаб ихтисоластириб тайёрлаш тизимида олий таълим доирасида судьяликка ихтисоластириш боқсичи кўзда тутилмаган. Бу касбига хуқуқношасири талабалик давридан бошлаб қизиқтириш, маҳсус равишда тайёрлаш тизимида оширишда ташки тасъирларни сифатига бўлиши керак. Шу билан бирга, ҳозирда судьяларга тайинлашда замонавий ёндашувлар жуда муҳим. Бу борада кўйидаги йўналишлар эттиборга молик.

Судьялик касбига талабалик давридан бошлаб ихтисоластириб тайёрлаш тизимида олий таълим доирасида судьяликка ихтисоластириш боқсичи кўзда тутилмаган. Бу касбига хуқуқношасири талабалик давридан бошлаб қизиқтириш, маҳсус равишда тайёрлаш тизимида оширишда ташки тасъирларни сифатига бўлиши керак. Шу билан бирга, ҳозирда судьяларга тайинлашда замонавий ёндашувлар жуда муҳим. Бу борада кўйидаги йўналишлар эттиборга молик.

Судьялик касбига талабалик давридан бошлаб ихтисоластириб тайёрлаш тизимида олий таълим доирасида судьяликка ихтисоластириш боқсичи кўзда тутилмаган. Бу касбига хуқуқношасири талабалик давридан бошлаб қизиқтириш, маҳсус равишда тайёрлаш тизимида оширишда ташки тасъирларни сифатига бўлиши керак. Шу билан бирга, ҳозирда судьяларга тайинлашда замонавий ёндашувлар жуда муҳим. Бу борада кўйидаги йўналишлар эттиборга молик.

Судьялик касбига талабалик давридан бошлаб ихтисоластириб тайёрлаш тизимида олий таълим доирасида судьяликка ихтисоластириш боқсичи кўзда тутилмаган. Бу касбига хуқуқношасири талабалик давридан бошлаб қизиқтириш, маҳсус равишда тайёрлаш тизимида оширишда ташки тасъирларни сифатига бўлиши керак. Шу билан бирга, ҳозирда судьяларга тайинлашда замонавий ёндашувлар жуда муҳим. Бу борада кўйидаги йўналишлар эттиборга молик.

Судьялик касбига талабалик давридан бошлаб ихтисоластириб тайёрлаш тизимида олий таълим доирасида судьяликка ихтисоластириш боқсичи кўзда тутилмаган. Бу касбига хуқуқношасири талабалик давридан бошлаб қизиқтириш, маҳсус равишда тайёрлаш тизимида оширишда ташки тасъирларни сифатига бўлиши керак. Шу билан бирга, ҳозирда судьяларга тайинлашда замонавий ёндашувлар жуда муҳим. Бу борада кўйидаги йўналишлар эттиборга молик.

Судьялик касбига талабалик давридан бошлаб ихтисоластириб тайёрлаш тизимида олий таълим доирасида судьяликка ихтисоластириш боқсичи кўзда тутилмаган. Бу касбига хуқуқношасири талабалик давридан бошлаб қизиқтириш, маҳсус равишда тайёрлаш тизимида оширишда ташки тасъирларни сифатига бўлиши керак. Шу билан бирга, ҳозирда судьяларга тайинлашда замонавий ёндашувлар жуда муҳим. Бу борада кўйидаги йўналишлар эттиборга молик.

Судьялик касбига талабалик давридан бошлаб ихтисоластириб тайёрлаш тизимида олий таълим доирасида судьяликка ихтисоластириш боқсичи кўзда тутилмаган. Бу касбига хуқуқношасири талабалик давридан бошлаб қизиқтириш, маҳсус равишда тайёрлаш тизимида оширишда ташки тасъирларни сифатига бўлиши керак. Шу билан бирга, ҳозирда судьяларга тайинлашда замонавий ёндашувлар жуда муҳим. Бу борада кўйидаги йўналишлар эттиборга молик.

Судьялик касбига талабалик давридан бошлаб ихтисоластириб тайёрлаш тизимида олий таълим доирасида судьяликка ихтисоластириш боқсичи кўзда тутилмаган. Бу касбига хуқуқношасири талабалик давридан бошлаб қизиқтириш, маҳсус равишда тайёрлаш тизимида оширишда ташки тасъирларни сифатига бўлиши керак. Шу билан бирга, ҳозирда судьяларга тайинлашда замонавий ёндашувлар жуда муҳим. Бу борада кўйидаги йўналишлар эттиборга молик.

Судьялик касбига талабалик давридан бошлаб ихтисоластириб тайёрлаш тизимида олий таълим доирасида судьяликка ихтисоластириш боқсичи кўзда тутилмаган. Бу касбига хуқуқношасири талабалик давридан бошлаб қизиқтириш, маҳсус равишда тайёрлаш тизимида оширишда ташки тасъирларни сифатига бўлиши керак. Шу билан бирга, ҳозирда судьяларга тайинлашда замонавий ёндашувлар жуда му

